

ת"ד 6074/12/14 - מדינת ישראל נגד ענאן מנסור

בית משפט השלום לתעבורה בנצרת

ת"ד 6074-12-14 מדינת ישראל נ' מנסור
תיק חיצוני: 354817/2014__

בפני המבקשת
כבוד השופטת מנאל חליחל-דיאב
מדינת ישראל
נגד המשיב
ענאן מנסור

החלטה

בפניי בקשת המבקשת להתיר לה העדת עד הזמה וזאת ביחס לחוות דעת של מומחה ההגנה, העד משה ויסמן ולהזמנת עדותו בבית המשפט בהתאם לסעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982.

כתב אישום

1. בתאריך 21.12.2014 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע העבירות של נהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה - התשכ"א 1961, (להלן: "**פקודת התעבורה**"), עבירה על איש שמירת רווח, עבירה לפי סעיף 49 ב לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"), עבירה של התנהגות הגורמת נזק, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה וגרימת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

2. ביום 14.10.2015 הוגשה כפירה מפורטת לתיק בית המשפט באמצעות ב"כ הנאשם לכתב האישום, לפיו הנאשם הודה בנהיגה, בזמן, במקום ובפגיעה באחורי הרכב השברולט על חזית רכבו של הנאשם, כמו כן הודה שישנם נפגעים, כפר באחריותו לגרימת החבלות ומספר הנפגעים.

בעקבות תשובת הנאשם לכתב האישום נקבע התיק להוכחות.

3. המבקשת הגישה בקשתה ביום 8.1.2017, בקשת המבקשת באה כבקשה נפרדת, לאחר סיום פרשת ההגנה והכרזת ב"כ המשיב "**אלו עדי**", ולאחר שהוריתי על הגשת הסיכומים.

בהתאם להחלטתי מיום 8.1.2017 ניתנה לבא כוח הנאשם זכות תשובה לבקשה.

טענות הצדדים:

4. ביום 15.1.2017 הגישה ב"כ המשיב תשובתה והיא התנגדה לבקשה וטענה כי עדותו של עד ההגנה היתה צפויה מראש, התייחסה לעניינים שהועלו בדיונים קודמים, כמו כן, טענה כי חוות דעתו של המומחה מטעם ההגנה הועברה למאשימה מבעוד מועד במסגרת המשא ומתן עם המאשימה, בטרם החלו הדיונים בתיק, אף הוסיפיה כי במסגרת הפגישות במשרדי התביעה שטחה ב"כ המשיב את "התזה" המקצועית של ההגנה והשאירה בידה תוספת שלה בכתב ידה.

עוד טענה ב"כ המשיב כי, העתק מחוות הדעת בוחן ההגנה הועברה למאשימה בתום פרשת התביעה בסוף הדיון שהתקיים ביום 30.10.2016, זמן רב לפני פרשת ההגנה.

ב"כ המשיב טענה כי במהלך הדיון מיום 8.1.2017 במסגרת שמעית פרשת ההגנה נחקר מומחה ההגנה ארוכות על חוות דעתו כאשר המומחה מטעם המאשימה נכח בדיון, וכי מדובר במקצה שיפורים.

5. בפתח הדיון שהתקיים ביום 25.1.2017, הגיש ב"כ המבקשת טיעונים בכתב, הפנה לפסיקה, וטען כי מומחה ההגנה קבע מסקנות ו/או קביעות המנוגדות לחלוטין למסקנות והקביעות בתיק החקירה, הפנה בין היתר לסעיף 6 לחוות הדעת של מומחה ההגנה, לפיו קבע:

"... ניתן לראות כי לא מדובר במריחת צמיגים כפי שציין הבוחן, אלא מדובר בסימני בלימת חירום של המשאית". וכן, הפנה לעדותו של הבוחן ויסמן מיום 8.1.2017 (עמ' 36 לפרוטוקול, שורות 15 - 16).

כשנשאל על הרכבים המעורבים בתאונה העיד:

"הסדר הנכון הוא הסדר של הסקיצה של השוטר סעדה שהגיע למקום והתאמת הנזקים".

בעוד שלפי עדותו של הבוחן שלבי מיום 23.6.2016 עמ' 12 ש' 29:

"מה שנכון זה מה שרשום בדו"ח הבוחן".

כן הוסיפה המבקשת כי חוות דעת ההגנה הטילה דופי בבוחן שלבי, עת ציין, כי אם היתה חקירה יסודית היו מגלים ממצאים אחרים.

עוד טען בא כוח המבקשת כי "רכב אלמוני" לא היה מצוין כלל בתיק החקירה והוזכר לראשונה בחוות דעת הנגדית של הבוחן ויסמן. כמו כן התייחס לעניין הנזקים שנגרמו לרכבים כתוצאה מהסדר הכרונולוגי של

6. במסגרת הדיון ביום 25.1.2017, חזרה בא כוח המשיב על עמדתה כי אין שום דבר מפתיע וכי חוות הדעת אשר הוגשה הינה זהה בתוכנה לטייטה שנמסרה למאשימה למעט הכותרת, כך שנמחקה המילה "טייטה", עוד טענה בא כוח המשיב כי במסגרת הפגישות במשרדי המאשימה אף הוגשה "סקיצה" המלמדת על קו ההגנה ונמסרה לתובע.

עוד טענה כי האמור בסעיף 6 לחוות הדעת של מומחה ההגנה אינו הפתעה, והדבר הופיע בחוות הדעת של המומחה מטעם ההגנה בשנת 2015 לרבות עניין סדר הרכבים.

עוד הוסיפה ב"כ הנאשם כי, בטיעוני המבקשת שהוגשו בכתב (סעיף 3 לטיעונים) יש הטעיה שכן בוחן ההגנה התכוון לדו"ח הבוחן מטעם ההגנה ולא דו"ח הבוחן שלבי.

ביחס לרכב האלמוני טענה ב"כ הנאשם כי הדבר הופיע מתחילת המשא ומתן, וטענה כי בעל אותו רכב עם הפגיעה החזיתית הקשה אמר "אני לא יודע ממה יש לי את הנזק", אותו בעל רכב אלמוני מופיע בחוות הדעת ולמעשה אין ולא היתה כל הפתעה כמצוות סעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי, והגישה פסיקה.

7. ב"כ המבקשת בתשובה לשאלות בית המשפט אישר כי בתיק קיימת "טייטת" חוות דעתו לצורך מו"מ בלבד מיום 8.10.2015, וכי קיים מסמך בכתב ידה של ב"כ המשיב שאין עליו תאריך וכי לא מדובר בחוות דעת.

בנוסף לכך, אישר ב"כ המבקשת כי הבוחן מטעם המאשימה ישב ליד התובע בעת שמיעת עדות ההגנה, הוסיף כי לא מדובר באותה חוות דעת וכי לא מדובר במקצה שיפורים.

המסגרת המשפטית

8. הכלל הוא כי על התביעה להביא את כל ראיותיה כ"חבילה אחת", היינו במסגרת פרשת התביעה. אולם סעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי, מאפשר לבית המשפט להתיר לתביעה להגיש ראיות הזמה מטעמה, גם לאחר סיום פרשת התביעה וזו לשונו:

"165. בית המשפט רשאי להרשות לתובע להביא ראיות לסתור טענות העולות מראיות ההגנה ואשר התובע לא יכול היה לצפותן מראש, או להוכיח עובדות שהנאשם חזר בו מהודייתו בהן לאחר סיום פרשת התביעה."

9. העולה מן הסעיף, כי הבאת עדי הזמה לא מותרת אלא במקרה שבו התביעה לא יכלה לצפות מראש את טענות ועדויות ההגנה, אין הסעיף מאפשר הבאת עדות הזמה, שכל מטרתה חיזוק ראיות התביעה. מכאן עולה כי בית המשפט יאפשר לתביעה להביא עדות הזמה רק מקום שהעלתה הסנגוריה טענת

הגנה חדשה אשר לא היה ביכולת התביעה לצפותה באופן סביר מראש (ראה קדמי, על סדר הדין הפלילי חלק שני, עמוד 629).

10. מתן רשות להבאת ראיות הזמה מותנית אפוא בהתקיימות של שני תנאים מצטברים:

א. הטענות עליהם מצביעה התביעה הועלו במסגרת פרשת ההגנה, לרבות חקירתה הנגדית של הנאשם ועדי ההגנה האחרים מטעמו.

ב. התביעה לא יכולה לצפות באופן אובייקטיבי את ההטענות מראש. (אלמנט ההפתעה).

אלמנט ההפתעה מוכרע בעיקרו על פי מבחן הצפיות המקובל, בגדרו יש לשקול האם התביעה יכולה הייתה לצפות את מהלכה של ההגנה. בהקשר לכך נפסק, כי אין מדובר בצפייה מפורטת וממוקדת של כל הרכיבים בעדות, אלא די בדעה כללית אודות הנושא, כדי לסכל יסוד ההפתעה. (ראה ת"פ 114/01 ישראל נ' יצחק, פורסם בנבו).

11. את מידת הצפיות של ראיות ההגנה יש לבחון בהתאם לקו ההגנה שנקט הנאשם מראשית הדיון (ראה ב"ש 2469/02 מדינת ישראל נ' עדואן, פורסם בנבו), (ראה ספרו של עו"ד תומר ארינוב, סוגיות שימושיות בסדר הדין הפלילי).

12. פרשת ההזמה מטעם התביעה אינה בגדר "מקצה שיפורים" עבור התביעה ביחס לראיות הגנה, אלא כי נדרש במסגרת זו, כי לא הייתה בידי התביעה כל יכולת אובייקטיבית לצפות מראש את הטענה. היכולת האובייקטיבית הינה יכולת של התובע סביר בנסיבות העניין הספציפי (תורת דיני הראיות, פרופ' גבריאל הלוי).

13. בת"פ (שלום -חי') 4126/04 מדינת ישראל נ' פקיד שומה חקירות חיפה והצפו נ' מ.א.ש.המרכז לאינסטילציה בע"מ (נבו).

דחה בית המשפט את בקשת המאשימה להגיש כראיית הזמה חוות דעתחשבונאית, במטרה לסתור את חוות הדעת שהוגשה על ידי ההגנה. הטעם לדחיית הבקשה הוא שחוות הדעת מטעם ההגנה הועברה לעיון ובדיקה של המאשימה עוד לפני שהחלה פרשת ראיות המאשימה, כך שזו האחרונה יכלה לצפות כי חוות הדעת תוגש על ידי ההגנה ויכלה אפוא להיערך בהתאם.

14. בב"ש (מחוזי-חי') 9248/07 מדינת ישראל נ' מודגל בע"מ (נבו).

דחה בית המשפט את בקשת המאשימה להגיש כראיית הזמה חוות דעת של מומחה מטעמה בנוגע לתקפות הסטטיסטית של מקבץ החשבונות והעסקאות, זאת כדי להזים את טענת המומחה מטעם ההגנה. הטעם

העיקרי, לדחיית הבקשה הוא שטענות המומחה מטעם ההגנה לא היו בגדר הפתעה והצורך בהגשת הראיה היה צריך להיות ידוע לתביעה כבר מן הדיון המקדמי, בו עלה ההיבט הסטטיסטי של קובץ החשבונות.

15. בת"פ(מחוזי-חי') 114/01 מדינת ישראל נ' יצחק (נבו)).

דחה בית משפט את בקשת המאשימה, שהוגשה מכוח סעיף 165 לחסד"פ, לאפשר העדתו מחדש של המומחה מטעם ההגנה (שהעיד בנוגע לכשל הטכני ברכב כגורם לתאונה) ובאמצעותו להביא עדות הזמה בדרך של עימות העד עם חוות דעת של מומחה מטעם התביעה.

בית משפט הגיע למסקנה כי הגרסה שמסר העד המומחה מטעם ההגנה בחקירתו הנגדית אינה מפתיעה וכבר מתחילת ההליך המאשימה יכלה לצפות טענה כזו, נימק החלטתו בין היתר כי, ב"כ המאשימה קיבל את חוות הדעת של ההגנה לידי מבעוד מועד והתכונן לחקירת העד. אם מצא בחוות דעת זו פרט שהוא בר מחלוקת הראוי להתברר בפני מומחה נוסף מטעמו היה על ב"כ המאשימה להעלות טענה זו בראשית עדותו של המומחה ועוד בטרם החלה חקירתו הנגדית.

דין והכרעה

16. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, שמעתי הראיות בתיק ועיינתי בחומר שהוגש לעיוני, החלטתי לדחות בקשת המבקשת להבאת ראיות לסתור את טענות מומחה ההגנה.

17. תמצית חוות דעת ההגנה, "טיוטת" חוות הדעת (מ/1), נמסרה למאשימה בטרם העדתו של הבוחן שליבי והיא נושאת חותמת "לשכת תביעות תעבורה מיום 8.10.2015".

18. חוות דעת של ההגנה נמסרה למבקשת ביום 30.10.17 (ראה פרוטוקול מיום 30.10.16 עמוד 27 שורה 24), וזאת לאחר שמיעת עדותו של הבוחן שליבי כנטען בטיעוני המבקשת ובטרם שמיעת עדותו של מומחה ההגנה שהעיד ביום 8.1.17, קרי אחרי יותר מחודשיים מיום קבלת המבקשת העתק מחוות דעת מומחה ההגנה.

19. "טיוטת" חוות הדעת, (מ/1), מהווה תמצית חוות דעת ההגנה, (נ/2), למרות שהיא שונה מבחינת עריכה, מספר העמודים והתמונות, אך היא מפרטת בהרחבה הממצאים והמסקנות של מומחה ההגנה כולל הטענות שהתייחסה אליהם המבקשת בבקשתה שלא ניתן לצפותן.

סדר הרכבים המעורבים בתאונה

20. ב "טיוטת" חוות הדעת (מ/1) הפנה בוחן ההגנה לבדיקת התאמת הנזקים שערך הבוחן שליבי מיום

11/8/17 במגרש מטרו ולתמונות 17 ו- 18 וטען שהבוחן שלי ציין כי התמונה מראה "התאמת עמידת כלי הרכב המעורבים בתאונה". בהמשך פירט סדר העמדת הרכבים בהתאם לתמונות שצולמו במגרש וציין כדלקמן:

"הבוחן, בדוח הבוחן בסעיף 2 לדוח, טעה בכך, שלא רשם את פרטי הרכבים לפי הסדר כפי שערך וצילם במגרש, בדוח הבוחן מופיע כלהלן:
רכב 1- משאית.
רכב 2- שברולט.
רכב 3- מסחרי רנו, עפ"י התמונה של התאמת עמידת הרכבים היה צריך להיות המרצדס רכב 5 כפי שמופיע בדוח, ואילו הרנו היה צריך להיות רכב 5.
רכב 4- פולסווגן, עפ"י התמונה של התאמת עמידת הרכבים היה צריך להיות ממוקם אחרון רכב 6, ורכב 6 היה צריך להיות רכב 4 בדוח הבוחן." (מ/1 עמודים 5,6).

ובהמשך (מ/1) ציין:

"... הבוחן טעה בסדר הרכבים שנסעו אחד אחרי השני, הבוחן ערך תמונות במגרש והיה צריך להתאים את סדר המכוניות בדו"ח הבוחן כפי שהתאים זאת במגרש בעת התאמת הנזקים." (מ/1 עמוד 7).

אשר על כן המבקשת יכלה לצפות את קו ההגנה ולעמת הבוחן שלי בעניין הסדר הנכון של הרכבים לטענת הבוחן וייסמן.

הנזקים והתקינות של כלי הרכב המעורבים

21. בוחן ההגנה התייחס מפורשות ב (מ/1) לעניין הנזקים והתקינות של כלי הרכב המעורבים כדלקמן:

"הבוחן בסעיף 5 לדוח הבוחן, מציין את הנזקים בדוח רק לרכב 1 המשאית, רכב 2 שברולט ולרכב 3 מסחרי רנו, לשאר כלי הרכב הבוחן לא מציין בדו"ח את הנזקים של כלי הרכב הנוספים."
"הבוחן בסעיף 8 לדוח הבוחן, מציין כי בדק את רכב 1 המשאית, רכב 2 השברולט ורכב 3 מסחרי רנו, לגבי שאר כלי הרכב הבוחן לא מציין בדו"ח את תקינות הרכבים הנוספים שהיו מעורבים בתאונה." (מ/1 עמוד 6).

בהמשך התייחס בוחן ההגנה לעניין התאמת הנזקים, " ...הבוחן לא ערך התאמת נזקים בין כל כלי הרכב

על מנת לבדוק באם היו תאונות מסוג חזית אחור לפני ההתנגשות בין רכב 1 המשאית לרכב 2 השברולט." (מ/1 עמוד 7).

עוד ציין הבוחן:

".....הבוחן ערך תמונות במגרש והיה צריך להתאים את סדר המכוניות בדו"ח הבוחן כפי שהתאים זאת במגרש בעת התאמת הנזקים". (מ/1 עמוד 7).

לאור הדגשת הבוחן וייסמן שנפלה טעות בסדר הרכבים ושהיה על הבוחן להתאים סדר המכוניות כפי שהתאים במגרש בעת התאמת הנזקים כן יכלה המבקשת לעמת הבוחן שלבי עם הממצאים הנ"ל שהועמדו לעיון המבקשת כבר בשנת 2015.

"רכב אלמוני"

22. בוחן ההגנה התייחס ב (מ/1) מפורשות לעניין " הרכב האלמוני" בניגוד מוחלט לנטען ע"י המבקשת בבקשתה, וציין כי:

**"עפ"י בחינת הנזקים ברכב הפולסווגן גולף רכב צד 6, יש נזק תאונתי קשה בחזית הרכב, נזק כפי שרואים בתמונות מצביע על פגיעה ברכב שהיה בעמידה/נסיעה איטית לפניו, אותו רכב אלמוני שהיה לפני רכב צד 6 צריך להיות נזק קשה מאחור הרכב, והנהג היה צריך להרגיש המכה מאחור הרכב. לגבי הרכב שהיה לפני רכב צד 6, לא ידוע סוג הרכב או כל פרט אחר לגבי אותו רכב. גם למשטרה לא ידוע פרטי הרכב ואין כל אינפורמציה לגבי זה .
.....אני קובע כי אכן במקום התאונה התרחשו מספר תאונות דרכים בהפרשי זמן קטנים מאוד." (מ/1 עמוד 8).**

אשר על כן, הבוחן וייסמן בהרחבה לעניין "רכב אלמוני", ב (מ/1) שנמסרה למבקשת ביום 8.10.15, בניגוד לנטען על ידי המבקשת שהעניין הוזכר לראשונה בחוות הדעת הנגדית, לכן יכלה לצפות עניין "הרכב האלמוני" מראש.

מריחת הצמיגים אל מול סימני בלמת החירום של המשאית

23. בוחן ההגנה חלק על מסקנות הבוחן המשטרתי שנקבעו בסעיף 10 לחוות דעתו וטען כי לא פירט על איזה תמונות הסתמך, כמו כן הפנה לתמונות שצולמו על ידי הבוחן ביום 10.8.14 (תמונות מספר 5,41,42,43,44) וקבע כי:

"ניתן לראות כי לא מדובר במריחת צמיגים כפי שציין הבוחן, אלא מדובר בסימני

בלימת חירום של המשאית". (מ/1 עמוד 6).

בהמשך "טיוטת" החוות דעת (מ/1) כי **הבוחן טעה** עת קבע כי במקום לא נמצאו סימני בלימה של המשאית וכי הדבר מצביע על כך כי נהג המשאית לא בלם עובר לתאונה, והפנה שוב לתמונות מספר 5,41,42,43,44 ממקום התאונה, כך שניתן לראות בבירור כי רכב 1 המשאית בלמה בלימת חירום ואלו סימני בלימה של רכב 1 המשאית. (מ/1 עמוד 7).

24. חוות דעתו של מומחה ההגנה הומצאה למשיבה מבעוד מועד, פני יותר מחודשיים מיום קבלת המבקשת העתק מחוות דעת מומחה ההגנה, ניתן היה במסגרת חקירתו הנגדית לבחון כיצד מתיישבות מסקנותיו עם חוות דעת המומחה שלבי.

25. אשר על כן אין בידי לקבל טענת המבקשת שלא ניתן היה לעמת הבוחן שלבי עם קביעותיו של המומחה ויסמן שפורטו בהרחבה ב "טיוטת" חוות הדעת שנמסרה למבקשת בשנת 2015.

26. התנאים הקבועים בסעיף 165 לחסד"פ לא מתקיימים בענייננו, אין כל בסיס לטענת המבקשת כי היא לא יכלה לצפות מראש את הדברים שעלו בעדותו של מומחה ההגנה, אין מדובר בעניין מפתיע או שלא ניתן לצפות מראש.

27. לאור האמור לעיל, המבקשת לא תוכל להעלות טענה שלא יכלה לצפות מראש, עדות העד ויסמן במיוחד מוכיחה שהדבר עלה טרם החלה פרשת ההגנה.

28. אשר על כן, אני דוחה את בקשת המבקשת.

המאשימה תגיש סיכומיה תוך 15 יום מהיום.

ב"כ הנאשם תגיש סיכומיה תוך 15 יום מיום קבלת סיכומי המאשימה.

התיק יובא לעיוני ביום 20.8.2017.

ניתנה היום כ"ד תמוז תשע"ז, 18/07/2017 בהעדר.

מנאל חליחל-דיאב, שופטת

